

Voorstel organisatiestructuur NC Binnenklimaat en Energieprestatie

Met de beschrijving van de scope (N0267) heeft de normcommissie te kennen gegeven dat zij impact wil hebben op de terreinen binnenklimaat en energieprestatie door middel van normalisatie. De normcommissie zal zich op strategisch niveau bezig houden met deze onderwerpen. Om deze ambitie te kunnen vervullen dient de commissie zodanig te worden georganiseerd dat ingespeeld kan worden op veranderingen, waarbij de kwaliteit van het normalisatiewerk wordt geborgd.

In deze notitie is de organisatiestructuur beschreven die door de normcommissie 'Binnenklimaat en Energieprestatie' op 15 december 2020 akkoord is bevonden. uitgangspunt bij dit besluit is dat de organisatiestructuur het mogelijk maakt op een effectieve en efficiënte manier actief bij te dragen aan de thema's binnen de scope. De komende tijd zal de normcommissie 'Binnenklimaat en Energieprestatie gebouwen' de organisatiestructuur implementeren. Deze notitie vormt dus de basis waarop bekeken kan worden welke werkgroepen op te richten, wat dit betekent voor de bestaande normsubcommissies en werkgroepen en de leden die hierin deelnemen, etc. Na één jaar zal de nieuwe organisatiestructuur worden geëvalueerd. Indien nodig kan worden bijgestuurd.

Normcommissie met werkgroepen

De normcommissie 'Binnenklimaat en Energieprestatie gebouwen' heeft besloten om werkgroepen in te stellen voor de uitvoering van de werkzaamheden in relatie tot de thema's die zijn geïdentificeerd in de scope. Afhankelijk van de relatie tussen de thema's kan worden gezien of meerdere thema's gezamenlijk bij één werkgroep worden belegd of er voor één thema meerdere werkgroepen worden ingesteld. Werkgroepen kunnen een tijdelijk, maar ook langere termijn karakter hebben, afhankelijk van de aard van de werkzaamheden.

Taken en bevoegdheden

Normcommissie:

- De normcommissie omvat de normcommissie incl. de daaronder belegde werkgroepen en andere gremia, zoals beschreven in artikel 13 van de Statuten en artikel 4 van het Huishoudelijk reglement van NEN.
 - De normcommissie bestaat uit leden die gezamenlijk een goede afspiegeling vormen van de belanghebbenden uit de markt waarbinnen de commissie opereert. Om dit te borgen wordt een periodieke stakeholdersanalyse uitgevoerd.
 - De Beleidscommissie Bouw is verantwoordelijk voor het benoemen van normcommissieleden. Hierbij wordt gekeken naar de volgende uitgangspunten:
 - Normalisatie is toegankelijk voor eenieder die hieraan wil deelnemen.
 - De samenstelling van de normcommissie dient evenwichtig te zijn (zijn partijen over- of ondervertegenwoordigd?)
 - Leden dienen een bepaald belang.
- Deze belanghebbende kunnen bijvoorbeeld zijn:
- (organisaties en instellingen van) producenten;
 - (organisaties en instellingen van) gebruikers;
 - (organisaties en instellingen van) de handel;
 - (organisaties en instellingen van) consumenten;

- instellingen van wetenschap;
 - onderzoeks- en keuringsinstellingen;
 - overheids- en semi overheidsinstellingen;
 - organisaties van werkgevers;
 - organisaties van werknemers.
- De verantwoordelijkheden en taken van de normcommissie omvatten:
 - Het uitdragen van de visie en het bepalen van het beleid van de commissie.
 - Het nemen van besluiten en geven van opdracht aan de werkgroepen.
 - Het borgen van een goede (relevante) sectorafspiegeling bij de samenstelling van werkgroepen.
 - Het bewaken van het proces en het borgen van de samenhang tussen de werkzaamheden in de verschillende werkgroepen en aanpalende normcommissies binnen de scope.
 - Eindverantwoordelijkheid voor de inhoud, organisatie; tijd, prioritering financiering en kwaliteit e.d. van :
 - de ontwikkeling van normen
 - het beheer van de ondersteunende activiteiten en producten
 - de financiële aspecten, in afstemming met het NEN secretariaat
 - de inhoud van informatie en communicatie
 - het borgen van internationale en Europese normalisatie met de nationale standpunt en vice versa.
 - Bevoegdheid tot het vrijgeven van normen e.d. voor publicatie door de NEN-organisatie
 - Verbreden en versterken van de kennis/imago/evenementen
- Normcommissieleden stemmen hun standpunt in de commissie af met hun achterban, zo veel mogelijk voorafgaand aan een vergadering. Verslagen worden niet integraal gedeeld. Ten behoeve van afstemming met de achterban is het uiteraard wel mogelijk specifieke onderdelen uit de verslagen te delen met de leden uit de achterban.

Werkgroepen:

- Werkgroepen worden ingesteld in opdracht van de normcommissie voor het uitvoeren van specifieke werkzaamheden, zoals de ontwikkeling of revisie van een norm of het actief deelnemen aan of volgen van Europees of internationaal normalisatiewerk.
- Een werkgroep bestaat uit een:
 - Een voorzitter, deze stuurt op het resultaat en coördineert de werkzaamheden. De voorzitters van de werkgroepen nemen deel aan de normcommissie vergaderingen wanneer dat relevant is, zij hebben geen zeggenschap in de normcommissie.
 - Werkgroepleden, deze realiseren de opdracht. De leden hebben inhoudelijke kennis van de sector/marktsegment waarop de opdracht van toepassing is.
 - Afhankelijk van de werkzaamheden kan de werkgroep ondersteund worden door het NEN secretariaat. Dit wordt bepaald aan de hand van de opdracht en het mandaat.
- De werkgroep bestaat uit leden die gezamenlijk een goede afspiegeling vormen van de belanghebbenden uit de markt waarbinnen de commissie opereert. Om dit te borgen wordt als onderdeel van het projectplan een stakeholdersanalyse

uitgevoerd en, afhankelijk van de duur van het project, wordt deze periodiek geactualiseerd.

- De normcommissie 'Binnenklimaat en energieprestatie' is verantwoordelijk voor het benoemen van werkgroepleden. Hierbij wordt gekeken naar de volgende uitgangspunten:
 - Normalisatie is toegankelijk voor eenieder die hieraan wil deelnemen.
 - De samenstelling van de werkgroep dient evenwichtig te zijn (zijn partijen over- of ondervertegenwoordigd?)
 - Werkgroepleden hebben een bepaalde specifieke praktijkkennis en expertise van het werkgebied van de werkgroep.
- Werkgroepen werken aan de hand van een mandaat dat zij gekregen hebben van de normcommissie. Dit mandaat wordt bepaald aan de hand van een voorstel voor een projectplan dat de (potentiële) werkgroepleden indienen. Dit projectplan omvat in ieder geval een voorstel voor de uit te voeren werkzaamheden, de tijdsbesteding, financiering en samenstelling van de werkgroep, evenals een duidelijk beschreven doel van het project en de kaders waarbinnen gewerkt zal worden. Aan de hand van het projectplan verleent de normcommissie de werkgroep opdracht voor het uitvoeren van de werkzaamheden en een mandaat. Middels de voorzitter geeft de werkgroep regelmatig een update van de werkzaamheden en voortgang in de normcommissie.
- Het mandaat van de verschillende werkgroepen kan verschillen en is maatwerk. Sommige werkgroepen zullen een langdurig karakter hebben, terwijl anderen tijdelijk van aard zijn. Bij werkgroepen met een langdurige looptijd wordt dit projectplan jaarlijks geüpdatet. De inhoud van de werkzaamheden en de bevoegdheid van de werkgroepleden kan eveneens verschillen tussen de verschillende werkgroepen.
- Het initiatief voor een werkgroep kan komen vanuit:
 - De normcommissie, vanuit een bepaalde behoefte of een besluit.
 - De markt, vanuit een bepaalde behoefte of een beoogde verbetering. De marktpartijen kunnen gezamenlijk een voorstel en bijbehorende financiering indienen bij de normcommissie.
- Een werkgroep werkt op basis van:
 - Een opdracht en mandaat vanuit de normcommissie
 - Een vastgesteld projectplan
 - Een geaccordeerde financiering

Het projectplan wordt opgesteld door de werkgroep op basis van een geformuleerde opdracht en/of initiatief, volgens een standaard format. De (voorgenomen)opdracht wordt zichtbaar gemaakt in de begroting van de normcommissie.

- Een werkgroep gaat formeel aan de slag nadat het projectplan is goedgekeurd en er een formeel besluit is vanuit de normcommissie om de opdracht te realiseren. Als een werkgroep de opdracht als afgerond beschouwd biedt deze het resultaat aan bij de normcommissie. Een advies van een werkgroep wordt als zwaarwegend en onafhankelijk gezien. De normcommissie kan een dergelijk advies of overnemen of verwerpen met een duidelijke terugkoppeling aan de werkgroep. Na accordering verleent de normcommissie decharge aan de betreffende werkgroep. Deze wordt dan ontbonden.

Thema's en Europese en internationale normalisatie

Eén van de uitgangspunten voor de normcommissie is het zorgdragen voor de afstemming tussen het internationale, Europese en nationale normalisatiewerk, vanzelfsprekend in lijn met de Nederlandse wetgeving. Aan de hand van de thema's die voort zijn gekomen uit de bepaling van de scope (N0267) is daarom bekeken welke CEN en ISO Technical Committees (TCs) en Working Groups (WGs) zich met het betreffende thema bezig houden. Dit omvat de CEN en ISO TCs en WGs die volgens de leden van het klein comité het meest relevant zijn. Gedurende de implementatie van de organisatiestructuur kan dit vanzelfsprekend wijzigen. Bovendien is dit ook onderhevig aan ontwikkelingen binnen de CEN en ISO TCs, waardoor bestaande TCs en WGs kunnen worden gewijzigd of worden opgeheven, dan wel nieuwe worden opgericht.

Daarnaast is per thema een prioritering gegeven waarbij onderstaande onderverdeling is gemaakt:

- Prioriteit 1 actief deelnemen vanuit de Klimaatkolom in de relevante CEN en ISO TCs en/of WGs en vertegenwoordiging van het Nederlandse standpunt, regelmatige terugkoppeling en kennisdeling.
- Prioriteit 2 actief volgen vanuit de Klimaatkolom in de relevante CEN en ISO TCs en/of WGs, deelname is niet (altijd) noodzakelijk, periodieke terugkoppeling.
- Prioriteit 3 op afstand volgen, zodra nodig een ad hoc werkgroep benoemen
- Prioriteit 4 linking pin aanwijzen die de terugkoppeling bewaakt, dit kan ook met een commissie of werkgroep zijn buiten de Klimaatkolom, jaarlijks bespreken in de NC, indien relevante dan ad hoc WG instellen. (NEN komt nog met een voorstel hoe de "linking Pins" gefaciliteerd kunnen worden).

Tenslotte zijn in onderstaand overzicht de relevante nationale normen per thema weergegeven. Waar van toepassing is in de kolom opmerkingen een korte toelichting gegeven.

Scope NC 'Binnenklimaat en energieprestatie'

Thema's	Relevante nationale normen	Relevante CEN en ISO/TC of WG	Prioriteit thema	Opmerkingen
Energieprestatie van gebouwen Thermisch binnencomfort	• NTA 8800 'Energieprestatie van gebouwen'	• CEN/TC 371 'Energy performance of Buildings' (EPB normen, holistische benadering), ◦ WG 1 'EPB Standards Group' (PEF) • ISO/TC 163 'Thermal performance and energy use in the built environment' ◦ WG 4 'JWG ISO/TC 163 and ISO/TC 205; Energy performance of buildings using holistic approach' ◦ WG 10 'Air tightness of buildings' ◦ SC 1 'Test and measurement methods' ◦ SC 1/ WG 15 'Thermography of buildings and industrial installations' ◦ SC 2 'Calculation methods' ◦ SC 2 WG 15 'Energy performance calculation methods' • ISO/TC 205 WG 8 'Radiant heating and cooling systems' • ISO/TC 205 WG 9 'Heating and cooling systems'	1	• De energieprestatie van gebouwen is momenteel in NL verankerd in NTA 8800. De verwachting is dat deze NTA eind 2021 wordt overgedragen aan de NC 'Binnenklimaat en Energieprestatie'. • Begin november is een initiatiefgroep bijeen gekomen die de behoefte voor normalisatie op het onderwerp 'gezond binnenklimaat en energieprestatie' heeft besproken. Dit wordt momenteel nader uitgewerkt. De NC wordt hiervan op de hoogte gehouden.
Thermische eigenschappen van gebouwen	• NPR 2068 'Thermische isolatie van gebouwen - Vereenvoudigde	• CEN/TC 89 'Thermal performance of buildings and building components' ◦ WG 7 'Thermal performance of doors and windows' ◦ WG 10 'Moisture'	2/3	

Vochtwering	rekenmethoden' (nog in ontwikkeling) NEN 2778 'Vochtwering in gebouwen'	○ WG 12 'Relective insulation products' ○ WG 13 'In-situ thermal performance of construction products, building elements and structures'		
Ventilatie en luchtbehandeling Luchtdoorlatendheid	• NEN 1087 'Ventilatie van gebouwen' • NEN 2686 'Luchtdoorlatendheid van gebouwen' • NEN 2690 'Luchtdoorlatendheid van gebouwen – Meetmethode voor de specifieke luchtstromen tussen kruipruimte en woning'	• CEN/TC 156 'Ventilation for buildings' ○ WG 1 'Terminology' ○ WG 2 'Natural and mechanical powered residential ventilation' ○ WG 3 'Ductwork' ○ WG 4 'Air terminal devices' ○ WG 8 'Installation' ○ WG 19 'Joint Working Group between CEN/TC 156, CEN/TC 169 and CEN/TC 371 - Revision of EN 15251:2007' ○ WG 20 'Revision of EN 13779' ○ WG 21 'Revision of calculation standards EN 15241, 15242 and 15243' ○ WG 23 Guidelines for inspection of ventilation systems and air conditioning systems' • CEN/TC 195-ISO/TC 142 'Air filters for general air cleaning' • ISO/TC 163 WG 10 'Air tightness of buildings' •	1	
Klimaatgegevens	• NEN 5060 'Referentie klimaatgegevens'	• ISO/TC 163 'Thermal performance and energy use in the built environment' ○ SC 2 'Calculation methods' ○ SC 2 WG 15 'Energy performance calculation methods'	4	

Verwarmen en koelen	• NTA 8800 'Energieprestatie van gebouwen'	• CEN/TC 228 'Heating systems and water based cooling systems in buildings' ◦ WG 4 'Calculation methods and system performance and evaluation' • ISO/TC 205 WG 8 'Radiant heating and cooling systems' • ISO/TC 205 WG 9 'Heating and cooling systems'	1	• Koelen is daarnaast eveneens belegd bij CEN/TC 156 in het kader van ventilatie.
Verlichting en daglicht	• NEN 1891 'Licht en verlichting – meten van verlichtingsprestaties' • NEN 2057 'Daglichtopeningen van gebouwen – Bepaling van de equivalente daglichtoppervlakte van een ruimte' • NPR 13201 'Openbare verlichting – Kwaliteitscriteria'	• CEN/TC 169 'Light and lighting' ◦ WG 2 'Lighting of work places' ◦ WG 9 'Energy performance of buildings' ◦ WG 11 'Daylight' • ISO/TC 274/WG 1 Energy performance of lighting in buildings	3	• De NC 351005 'Verlichting' is de NEN normcommissie verantwoordelijk voor het volgen van de normontwikkelingen op CEN en ISO niveau rondom verlichting. Voorstel is om een liaison aan te gaan vanuit de NC 'Binnenklimaat en energieprestatie' met de NC 'Verlichting' en periodiek kennis uit te wisselen.
Energie Efficiëntie en Energiediensten		N.v.t.	4	• Vanuit NL wordt dit onderwerp momenteel niet gevolgd op CEN/ISO niveau. De CEN en ISO TCs die zich hiermee bezig houden richten zich met name op de industrie, waardoor deze niet relevant lijken.
Zonnewarmte en -energie		• CEN/TC 312 'Thermal solar systems and components'	4	• De NC 34801 Zonne-energie is slapende, doordat er vanuit NL onvoldoende interesse in was. De NC moet daarom

				bezien of het haalbaar is hier een separate werkgroep voor in te richten of het elders onder te brengen.
Gebiedsmaatregelen (betrekking hebbend op gebouwen)	NEN 7125 'Energieprestatienorm voor maatregelen op gebiedsniveau (EMG) – Bepalingsmethode' (wordt geïntegreerd in NTA 8800 als bijlage)	CEN/TC 371 'Energy performance of Buildings' (EPB normen) CEN/TC 228 'Heating systems and water based cooling systems in buildings'	1	
Gebouwautomatisering		CEN/TC 247 'Building automation'	4	